

Tobias Billström: tal på Folk och Försvars Rikskonferens 2024

Talare
Tobias Billström
Utrikesminister

Datum
7 januari 2024

Plats
Sälen

Ers Majestät,

Ers Kungliga Högheter, Soldater och sjömän, Mina damer och herrar, Det är en ära att få tala på Folk och Försvars rikskonferens. Och det känns särskilt angeläget att tala på temat Sveriges säkerhetspolitiska framtid när vi så uppenbart befinner oss i en historisk brytningstid. Alla i denna sal är medvetna om de stora geopolitiska utmaningar vi står inför: Rysslands illegala angrepp på Ukraina och på Europas säkerhet. Kriget mellan Israel och Hamas. Spänningar i Östasien. Användningen av ekonomi och teknik som vapen. Jag vill i dag tala om hur Sverige navigerar i denna brytningstid. För i detta formativa skede ska Sverige aktivt vara med och forma den framtida säkerheten i vårt närområde och i Europa. Det viktigaste uttrycket för att vi tar detta ansvar är Sveriges kommande medlemskap i Nato. Det kommer att innebära den största förändringen av svensk säkerhetspolitik på över tvåhundra år. Och det ritar i grunden om den säkerhetspolitiska kartan i vår del av Europa. Det innebär både ett stort ansvar och nya möjligheter att stärka vår frihet och säkerhet – inte minst för svensk diplomati. Låt mig lyfta fram några orienteringspunkter i detta arbete. För det första: Vår centrala utgångspunkt är att Ryssland under överskådlig tid kommer att utgöra ett allvarligt hot mot Sveriges och Europas säkerhet. Vi måste vara realistiska och utgå från – och förbereda oss på – en långvarig konfrontation, som varar så länge som Ryssland flagrant bryter mot FN-stadgan och den europeiska säkerhetsordningen. Folkkräkten utgör en hörnsten för svensk och transatlantisk säkerhet. Våra möjligheter att påverka Rysslands inhemska utveckling är mycket begränsade, men förändring kan komma snabbt och utan förvarning. Det ligger i Sveriges intresse att Rysslands strategiska handlingsmöjligheter begränsas – militärt, ekonomiskt och politiskt. Och att vi investerar i vår egen styrka och sammanhållning. Detta är ledstjärnorna för Sveriges politik inom EU och Nato. För det andra: Vårt militära, politiska och ekonomiska stöd till Ukraina förblir, som statsministern

uttryckte det i regeringsförklaringen, de kommande årens främsta utrikespolitiska uppgift. De ukrainska soldaterna kämpar också för vår säkerhet och våra värderingar. Ett starkt, förutsägbart och uthålligt stöd till Ukraina är också vår främsta möjlighet att begränsa Rysslands handlingsmöjligheter. Sverige är pådrivande inom EU för att skärpa sanktionerna och begränsa Rysslands möjlighet att finansiera sitt anfallskrig. Vi välkomnar varmt EU:s beslut att inleda medlemskapsförhandlingar med Ukraina. Det är ett historiskt beslut, som vi arbetat hårt för att förbereda, inte minst under vår tid som unionens ordförande. EU:s utvidgning är en geostrategisk investering i fred, säkerhet, stabilitet och välbefinnande. För det tredje: Vår ledstjärna blir den solidariska allianspolitiken, som syftar till att stärka säkerheten och stabiliteten i vårt närområde liksom i det euroatlantiska området som helhet. Grundvalen för Nato är sammanhållningen och trovärdigheten i artikel 5 – och det gäller såväl politiskt som militärt. Att värna sammanhållningen är att värna alliansens styrka. Detta är ett svenskt kärnintresse. Sverige kommer att vara en pålitlig, solidarisk och engagerad Natomedlem. Vi sluter upp bakom Natos 360-gradersansats. För det fjärde: Vi ska fullt ut ta vara på de möjligheter som Sveriges och Finlands Natoanslutningar innebär för att stärka säkerheten och stabiliteten i norra Europa. Det centrala bidrag som Sverige kan lämna till försvaret i vår del av Europa kommer att vara till stort gagn för alliansen som helhet. Vårt geografiska läge och våra militära resurser ger oss unika möjligheter till ett sådant tröskelhöjande och stabiliserande bidrag. Detta handlar om att på bästa sätt underlätta den gemensamma försvarsplaneringen och Natos möjligheter att agera kollektivt i norra Europa. Även detta är en integrerad del av en politik som syftar till att begränsa Rysslands möjligheter att göra skada. För det femte: Att Sverige får säte och stämman i Nato ska vi använda för att öka vårt inflytande i en rad säkerhetspolitiska frågor. Ett av mina första beslut som utrikesminister var att omorganisera UD, bland annat för att skapa en ökad samordning i säkerhetspolitiska frågor. Det är nödvändigt för att möta de krav som nu ställs på oss. Nato har en unikt djup politisk-militär integration. För att få genomslag måste vi sömlöst sammanfoga politiska och militära aspekter på en rad områden till en enhetlig politik. Detta gäller i synnerhet för Natos tre kärnuppgifter, avskräckning och kollektivt försvar, krishantering och säkerhetssamarbeten. Det gäller utmaningar relaterade till regioner som det indopacifiska området, södra grannskapet och Arktis. Det gäller frågor som terrorism, desinformation och skydd av kritisk infrastruktur. Och det gäller arbetet med nya och framväxande hot, med tonvikt på teknik och telekommunikationer, innovation och rymdfrågor, samt den allt närmare

kopplingen mellan ekonomi och säkerhet. Samtidigt ska vi fortsätta att stärka EU som strategisk aktör. Att solidariskt bidra till EU:s gemensamma utrikes- och säkerhetspolitik med dess breda verktygslåda är en självklar grundsten för Sveriges framtida säkerhetspolitik. Europa behöver ett starkt EU, och Nato behöver få en starkare europeisk pelare. För det sjätte: USA:s engagemang är omistligt för Sveriges och Europas säkerhet, och får aldrig tas för givet. Det bilaterala avtalet om försvarssamarbete har en strategisk betydelse och är en milstolpe i relationen mellan våra länder. Avtalet gör det möjligt att snabbt och tidigt få ett effektivt amerikanskt militärt stöd i ett försämrat läge. Vi har utformat avtalet så att det stärker säkerheten för oss, för USA och för våra grannar. Det är konfliktavhållande och stabiliserande. Att våra nordiska grannar har liknande avtal är ett viktigt uttryck för den säkerhets- och försvarspolitiska samstämmighet som finns i Norden. För det sjunde: När det strategiska landskapet i norra Europa förändras kan det utrikes- och säkerhetspolitiska samarbetet i regionen utvecklas, hand i hand med det försvarspolitiska närmandet jag just nämnde. Behovet är uppenbart i ljuset av det försämrade säkerhetsläget. Och Finlands Natomedlemskap och Sveriges nära förestående medlemskap innebär en historisk möjlighet. För första gången någonsin gör alla demokratiska grannländer i vår region samma säkerhetspolitiska vägval. Sverige är i år ordförande i och koordinerar det informella samarbetet mellan de nordiska länderna och mellan de nordisk-baltiska länderna, N5 respektive NB8. Fördjupat säkerhetspolitiskt samarbete i närområdet är en av våra prioriteringar. Fortsatt stöd till Ukraina och ökat tryck på Ryssland likaså. Allt det jag beskriver hänger ihop – medlemskapen och vår roll i EU och Nato, försvarssamarbetsavtalet med USA, stödet till Ukraina, Rysslandspolitiken och det fördjupade samarbetet mellan de nordisk-baltiska länderna. Dessa byggstenar för vår framtida säkerhetspolitik är viktiga var för sig, men utgör tillsammans en ännu viktigare helhet. Som jag inledde med att säga har förutsättningarna för den svenska säkerhetspolitiken förändrats i grunden. Det är inte längre valbart att prioritera dessa frågor. Det är en absolut nödvändighet. I detta förändrade landskap och med den solidariska allianspolitiken som ledstjärna formar vi – inom ramen för våra medel och tillsammans med våra partner – Sveriges säkerhetspolitiska framtid. Det är en framtid där vi är en del av en stark region, fast förankrad inom EU och Nato. Så gör vi Sverige säkrare.

URI

<https://www.svenskatal.se/tale/tobias-billstrom-tal-pa-folk-och-forsvars-rikskonferens-2024>